

MINISTERIE VAN DEFENSIE

Militaire Inlichtingendienst

Postbus 20701

Aan:

Zie verzendlijst

2500 ES 's-Gravenhage

Telefoon 070 - 3 18 69 67

Telefax 070 - 3 18 79 51

Uw brief

Uw kenmerk

Ons nummer

Datum

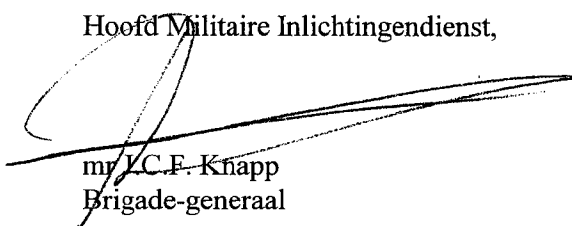
DIS97001305

19 maart 1997

Onderwerp: Joegoslavië: recente ontwikkelingen
(nr 12/97)

1. Hierbij doe ik U toekomen een notitie over de recente ontwikkelingen in het voormalige Joegoslavië.
2. Zonder bijlage is deze brief ongerubriceerd.

Hoofd Militaire Inlichtingendienst,

mr J.C.F. Khapp
Brigade-generaal

Bijlagen
één (1)

Bezoekadres
Kalvermarkt 28
's-Gravenhage

Doorkiesnummer
070 - 318 8004

Verzoeken bij beantwoording datum, nummer en onderwerp te vermelden

[REDACTED]

VERZENDLIJST behorende bij brief MID nr. DIS 97001305

d.d. 19 maart 1997

AAN:

Ministerie van Algemene Zaken
t.a.v. Coördinator van de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten

Hoofd Binnenlandse Veiligheidsdienst
t.a.v. Dhr. [REDACTED]

Ministerie van Buitenlandse Zaken
t.a.v. plv DGPZ

NL-HPMV NAVO-Brussel

IMS/INT DIV, t.a.v. kol [REDACTED] d.t.v. HPMV

DCBC, t.a.v. Hfd Dplg door middel van hardcopy en diskette

INTERN:

HMID
HACIV t.a.v. BCI
HAI
HBMA
MID-cel
Archief

[REDACTED]

MINISTERIE VAN DEFENSIE
MILITAIRE INLICHTINGEDIENST
Afdeling Inlichtingen

ONTWIKKELINGEN IN DE VOORMALIGE JOEGOSLAVISCHE FEDERATIE

12/97

(Afgesloten 181200 MRT 1997)

Conclusie/voorzicht

De ceremoniële opening van de aluminiumfabriek in Mostar is gebruikt om een demonstratie te geven aan Kroatische eensgezindheid. Een belangrijke delegatie uit Zagreb onder leiding van president Tudjman was hierbij aanwezig. De belediging van de EU in één van de toespraken was voor enkele hoge internationale vertegenwoordigers aanleiding om de ceremonie te verlaten.

Plavsic heeft een dubbele nederlaag geleden. Zowel in de ministerraad als de Nationale Assemblée van de RS is het 'speciale parallelle betrekkingen' verdrag geaccepteerd.

De Servische minister van Informatie heeft een wetsvoorstel voor de media gelanceerd. Het lijkt op het eerste gezicht een stap tot democratisering van de media, maar beoogt in feite de informatievoorziening te monopoliseren. Een eventuele aanneming van het wetsvoorstel in haar huidige vorm zal naar alle waarschijnlijkheid leiden tot hernieuwde demonstraties in Belgrado.

Het is nog onzeker of het omstreden referendum in Oost-Slavonië zal plaatsvinden. In beide gevallen zal het echter tot een verhoging van de spanning leiden.

Bosnië-Herzegovina

Moslim Kroatische Federatie

SDA wil één kiesdistrict voor de Brcko-regio

Op 10 maart heeft de regerende Moslim-partij SDA bekendgemaakt dat de partij vasthoudt aan één kiesdistrict voor het omstreden Brcko bij de komende gemeenteraadsverkiezingen. Op dit moment is het gebied verdeeld tussen de MKF en RS. De Moslims verklaren dat een eventuele verdeling van de regio in twee kiesdistricten vooruitloopt op de definitieve arbitrage-beslissing volgend jaar en weigeren op voorhand zich hierbij neer te leggen.

Zoals reeds voorspeld zijn de Moslims voornemens om de komende gemeenteraadsverkiezingen te gebruiken om een door hen gedomineerde gemeenteraad in Brcko te vestigen. Om te bewerkstelligen dat het electoraat voor de stad zoveel mogelijk Moslims zal bevatten, hebben ze een dubbele strategie. Enerzijds willen ze maximaal gebruik maken van de kiesregels (stemmen per post of in persoon door de voormalige Moslim-inwoners van de stad) en anderzijds willen ze het kiesdistrict zo groot mogelijk laten zijn. In ieder geval wil men zeker stellen dat de gebieden in de regio die door de Moslims en de Bosnische Kroaten (Ravne-Brcko) worden beheerst binnen het kiesdistrict vallen. Ondanks het feit dat de vooroorlogse situatie uitgangspunt is en dat de mogelijkheid bestaat om per post te stemmen, is de SDA kennelijk bevreesd voor Servische

[REDACTED]

manipulatie van de kiesregels. De SDA is daarom bereid om van dit punt een voorwaarde voor hun deelneming aan de verkiezingen te maken.

Tudjman bezoekt opening aluminium fabriek in Mostar

Ter gelegenheid van de opening van een aluminium fabriek in Mostar heeft president Tudjman van Kroatië op 15 maart een bezoek gebracht aan de stad. Hij werd vergezeld door Zlatko Matesa, minister-president van Kroatië, Gojko Susak, minister van Defensie en andere hooggeplaatste Kroatische officials. De delegatie werd begeleid door Kresimir Zubak, nationaal Bosnisch Kroatisch presidiumlid en Ivan Prskalo de burgemeester van Mostar. Onder de overige aanwezigen waren Sir Martin Garrod, internationale vertegenwoordiger voor Mostar en Edward Joseph, OVSE-vertegenwoordiger voor Mostar. Ter gelegenheid van de opening hield Mijo Brajkovic, minister president van het Hercegovina-Neretva kanton en eigenaar van de aluminiumfabriek een toespraak. In deze toespraak beledigde Brajkovic de Europese Unie en speciaal de voormalige EU-vertegenwoordiger voor Mostar, Hans Koschnick, waarop Sir Martin Garrod en Edward Joseph de ceremonie verlieten. Naast Mijo Brajkovic en Zubak hield ook Tudjman een toespraak, die echter een lofzang was op het Kroatische volk en natie.

De wederopening van de aluminiumfabriek is door de Bosnische Kroaten gevierd als een nationale overwinning en is kennelijk aangegrepen om, na de gebeurtenissen van vorige maand in Mostar, hun eensgezindheid te tonen. Bovendien achtten ze hun positie sterk genoeg om in aanwezigheid van hoge vertegenwoordigers de internationale gemeenschap te beledigen. Dat deze belediging goed overgekomen is, blijkt uit het weglopen van Sir Martin Garrod en Edward Joseph. Met hun demonstratief gedrag protesteerden ze echter tevens indirect tegen de steun van de machthebbers in Zagreb aan de Bosnisch Kroatische nationalistes in Mostar. Vooral de relatie tussen Gojko Susak als minister van Defensie van Kroatië en de persoon van Mijo Brajkovic (als ware machthebber onder de Bosnische Kroaten in Mostar) is hierbij omstreden. Tudjman had kennelijk geen oog voor dit detail en prees in zijn latere toespraak de beide personen voor hun bijdrage aan de Kroatische zaak in Herzegovina.

De aanwezigheid van de Kroatische minister van Defensie Susak, is op zich al een bewijs voor het bestaan van banden tussen de hardliners in Mostar en het Kroatische Ministerie van Defensie. De opening van de fabriek is immers een economische aangelegenheid en de aanwezigheid van de Kroatische minister van Economie, Davori Stern, zou beter op zijn plaats zijn geweest.

Republika Srpska

Vorming diverse inter-ministeriële groepen tussen FRJ en RS

Op 12 maart heeft de ministerraad van de RS besloten om voorstellen voor inter-ministeriële groepen tussen de FRJ en de RS op de gebieden van landbouw, industrie, handel, douane, betalingsverkeer en sociale zaken te accepteren. De speciale zitting van de ministerraad werd voorgezeten door Biljana Plavsic.

Het besluit is bedoeld om uitvoering te geven aan het eerder gesloten verdrag tussen de FRJ en de RS, dat de 'speciale parallele betrekkingen' tussen beide landen regelt. Plavsic heeft eerder bekend gemaakt dit verdrag niet te accepteren, aangezien het niet door haar getekend was. In een poging het omstreden verdrag tegen te houden heeft ze kennelijk besloten een ministerraadzitting van de RS bij te wonen. De acceptatie van het voorgenoemde voorstel tot het vormen van inter-ministeriële groepen betekend dan ook dat ze binnen de ministerraad van de RS weinig invloed (meer) bezit. De acceptatie van het voorstel is daarom een politieke nederlaag voor Plavsic.

Debat in Nationale Assemblée RS over omstreden verdrag tussen de FRJ en RS.

Tijdens de vijfde reguliere sessie van de Nationale Assemblée van de RS op 15 maart op de Jahorina-berg is onder andere over de ratificatie van het 'speciale parallelle betrekkingen' verdrag tussen de FRJ en de RS gedebatteerd. Naast de afgevaardigden waren ook aanwezig Biljana Plavsic, presidente van de RS, Dragoljub Mirjanic, vice president van de RS, de Bosnisch Servische afgevaardigden in het Nationale Huis van Afgevaardigden, een parlementaire delegatie uit de FRJ en de leden van de senaat van de RS. Tijdens het debat werd scherpe kritiek geuit door president Plavsic. Ze noemde het verdrag ongrondwettelijk en vroeg de afgevaardigden om het af te wijzen. Bovendien bekritiseerde ze artikel 14 van het verdrag waarin gesteld werd dat het verdrag geratificeerd moest worden door het Huis van Afgevaardigden van Bosnië en niet door de Nationale Assemblée van de RS. Ze stelde daarom een amendement voor op artikel 14 waardoor het verdrag eerst geratificeerd zou moeten worden door het Nationale Assemblée van de RS. Ook vroeg ze de beslissing van het nationale presidium van 10 maart te verwerpen, waarin bepaald werd dat besluiten voor een entiteit getekend moesten worden door het betreffende presidiumlid en president van de betreffende entiteit.

Tijdens het debat verklaarden diverse partijen hun positie. De fractie van de linkse oppositie NSSM verklaarde voor het verdrag te zullen stemmen, net zoals de fractie van de rechtsradicale SRS. Aangezien dit naast de SDS de grootste fracties zijn, was hiermee de zaak eigenlijk al beklonken. De SDA-fractie stelde nog wel tegen het verdrag te zullen stemmen omdat het strijdig zou zijn met de grondwet van Bosnië-Herzegovina, maar dit maakte geen indruk. De verhoudingen kwamen ook tot uitdrukking in de uitslag van de stemming. De wet ter ratificering van het verdrag werd dan ook aangenomen met 61 stemmen voor en 11 tegen. Toch kreeg Plavsic, behalve van de SDA-fractie, ook van enkele andere fracties morele steun voor haar positie. Onder andere sprak Slavko Zupljanin (Servische Patriottische Partij SPAS) zijn steun voor haar uit. Ook Ljubisa Savic (Democratisch Patriottisch Blok DPB) en Predrag Lazarevic (Servische Partij voor Krajina en Posavina SSK) gaven haar hun steun. Het betrof hier echter alleen kleinere fracties afkomstig uit Banja Luka.

De aanneming van het verdrag betekent daarom een nieuwe nederlaag voor Plavsic. Uit het feit dat ze na de stemming verklaarde in te willen gaan op de suggestie van Gaso Mijanovic (voorzitter van het Grondwettelijke Gerechtshof RS), dat ze achteraf schriftelijk de ondertekenaars zou machtigen het verdrag te certificeren, blijkt dat ze zich waarschijnlijk zal neerleggen bij deze nederlaag.

Het gemak waarmee de wet ter ratificering van het verdrag wordt aangenomen laat duidelijk zien dat Momicilo Krajisnik met zijn hardline fractie binnen de SDS, de Nationale Assemblée voor het grootste gedeelte in zijn macht heeft. Zonder slag of stoot legt de Nationale Assemblée van de RS zich neer bij het feit dat de positie van nationaal presidiumlid nu gelijkgeschakeld wordt met de positie van president van de RS (beslissing nationale presidium van 10 maart). Hiermee wordt de positie van Krajisnik dus beduidend sterker.

Reorganisatie binnen regering RS

Op 16 maart heeft de Nationale Assemblée van de RS ingestemd met de voorgestelde reorganisatie binnen de regering. De plaatsvervangend minister-presidenten verkregen hierdoor de positie van minister op de hun reeds eerder toebedeelde gebieden. Bovendien werd Aleksa Buha benoemd als vierde plaatsvervangend minister-president. Een verder opvallende wijziging was de splitsing van het Ministerie van Onderwijs, Wetenschappen en Cultuur. Het ministerie werd gereduceerd tot Ministerie van Onderwijs, terwijl wetenschappen en cultuur werden geschaard onder de verantwoordelijkheid van Velibor Ostojic, de minister (en één van de plaatsvervangend minister-presidenten) verantwoordelijk voor Sociale Zaken.

[REDACTED]

De promotie van de plaatsvervangend minister-presidenten tot de status van minister heeft te maken met het al langer bestaande plan van de regeringspartij SDS om het aantal ministeries uit te breiden van 17 naar 22. Door de uitbreiding van het aantal ministeries wordt weliswaar de besluitvormingsprocedure binnen de ministerraad bemoeilijkt, maar vermindert de invloed van de nationale regering op de entiteit RS. Een aantal verantwoordelijkheden die volgens Dayton op het nationale niveau liggen, wordt nu immers ook afgedekt door een verantwoordelijk ministerie binnen de RS (bijvoorbeeld Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel). In een amendement op een eerdere regeringsorganisatie wet (7 februari), heeft de SDS dit plan reeds weten door te drukken. De benoeming van Aleksa Buha, de voorzitter van de SDS, tot plaatsvervangend minister-president kan te maken hebben met de huidige machtsstrijd tussen Plavsic en Krajisnik en bedoeld zijn om hem binnen het kamp van Krajisnik te trekken.

De splitsing van het Ministerie van Onderwijs, Wetenschappen en Cultuur in twee ministeries heeft naar alle waarschijnlijkheid ook te maken met de eerdere oprichting van de Academie van Kunst en Wetenschappen in de RS (ANURS). Een speciaal nieuw ministerie is beter in staat beter de sturing van de ANURS uit te voeren.

Benoeming RS vertegenwoordigers bij Nationale Hoog Gerechtshof

Op 16 maart heeft de Nationale Assemblée van de RS Marko Arsovic, rechter aan het Hoog Gerechtshof van de RS, en Vitomir Popovic, professor aan de Rechtenfaculteit van de universiteit van Banja Luka, benoemd tot RS-vertegenwoordigers bij het Nationale Hoog Gerechtshof van Bosnië-Herzegovina.

Marko Arsovic is voormalig minister van Justitie van de RS en baarde het nodige opzien met zijn bezoek aan het ICTY in Den Haag en zijn ogenschijnlijke bereidheid om samen te werken met dit orgaan. Hij stond het ICTY vervolgens toe om dependances te openen op het grondgebied van de RS. Hij overleefde de regeringswissel in november 1996 echter niet en werd vervangen door Dr. Peric. Vitomir Popovic was lid van de Brcko-arbitragecommissie, maar heeft zich in december 1996 teruggetrokken uit protest tegen het uitstel van de uitspraak en de zogenaamde "Alleingang" van de internationale voorzitter van de arbitragecommissie (Owen). Beide benoemingen kunnen bestempeld worden als politieke benoemingen. Beiden zijn lid van de SDS en kunnen gezien worden als vertolkers van de officiële SDS-politiek. Hun benoeming belooft daarom niet veel goeds voor de mogelijkheden tot eensgezindheid binnen het Nationale Hoog Gerechtshof dat immers is samengesteld uit internationale-, MKF- en RS-rechters.

Bosnische Serviërs willen luchtvaartlijn openen

Op 14 maart is bekendgemaakt dat de RS een luchtvaartlijn wil openen. De RS heeft hiertoe twee Yak-40 beschikbaar (voor 32 en 17 passagiers) en een transporthelikopter (voor 25 passagiers). Gewacht wordt op dit moment op een licentie van het Ministerie van Transport en Communicatie van de RS voor de opening van het vliegveld van Banja Luka voor civiel vliegverkeer door de internationale gemeenschap. Gepland zijn inmiddels regelmatige vluchten naar Belgrado, Nis, Podgorica, Tivat, Pristina, Thessaloniki, Boedapest, Boekarest, Sofia en Moskou. De helikopter zal gebruikt gaan worden voor binnenlandse vluchten en vluchten gaan maken tussen Banja Luka, Bijeljina, Pale, Visegrad en Trebinje. Russische piloten zijn aangetrokken om de toestellen te vliegen en piloten te trainen.

Plannen voor de opening van de luchthaven van Banja Luka voor civiel verkeer bestaan al langer. De internationale gemeenschap heeft de opening echter afhankelijk gemaakt van de opening van de Sarajevo-Belgrado luchtroute, die tot dusver nog niet heeft plaatsgevonden. Bovendien is er nog een slepend meningsverschil over de organisatie van de luchtverkeerscontrole. Tot nu werd die boven Bosnië uitgevoerd door Kroatië en de FRJ en later door IFOR/SFOR. Volgens Dayton is de luchtverkeerscontrole een nationale aangelegenheid, maar hiertegen verzetten de Bosnische

[REDACTED]

Serviërs zich. Zij wensen zelf de luchtverkeerscontrole boven de RS uit te voeren. Met de aankondiging van plannen voor een eigen luchtvaartmaatschappij willen de Bosnische Serviërs kennelijk de internationale gemeenschap onder druk zetten om het vliegveld van Banja Luka snel open te stellen, alsmede hun eigen soevereiniteit benadrukken.

Joegoslavië

Nieuwe mediawet voorgesteld in Servië

Op 10 maart heeft de Servische minister van Informatie, Radmila Milentijevic, een ontwerp voor een nieuwe wet op de media gepresenteerd. Een speciale commissie van de Servische Assemblée zal toezicht houden op de uitvoering van de wet. De nieuwe wet bepaalt dat geen enkele persoon of organisatie meer dan 15 tot 25% van de media onder zijn of haar controle mag hebben. Bovendien moet elke vorm van buitenlandse hulp in de openbaarheid worden gebracht, zowel in de kranten en tijdschriften als op radio en TV. Ze nodigde oppositiepartijen, media en journalisten uit om voorstellen te doen voor de uiteindelijke versie van de wet.

Volgens TanJug is het doel van de wet de zekerstelling van "absolute persvrijheid" in Servië. De toezichtscommissie zou moeten gaan bestaan uit een voorzitter en veertien leden, waarvan acht aangewezen door het Servische parlement. De overige zes moeten worden aangewezen door de president van Servië, de regering, de Servische Academie van Kunst en Wetenschappen (SANU), de universiteiten en de persvakbonden. Op het eerste gezicht lijkt de wet een stap naar complete persvrijheid, maar er zitten enkele adders onder het gras. Met name de bepaling omtrent de publicatie van buitenlandse hulp is bedoeld om buitenlandse hulp aan de onafhankelijke (d.w.z. oppositionele) media publiekelijk aan de kaak te stellen. Met deze constructie probeert Milentijevic waarschijnlijk ook het lopende conflict tussen de RTS (staatszender) en BK Telecom (in handen van de Karic broers, tegenstanders van Milosevic) te beïnvloeden, teneinde de invloed van deze laatste te beperken. Ook de voorgestelde onafhankelijke toezichtscommissie is door haar samenstelling niet onafhankelijk te noemen. De huidige machthebbers mogen immers de meerderheid in deze commissie aanwijzen (Servische parlement acht, president één, regering één), zodat de toezichtscommissie onder controle blijft van het huidige regime. Wat gepresenteerd wordt als een stap in de richting van onafhankelijke informatie, beoogt in feite de informatievoorziening aan de bevolking te monopoliseren. De oppositie en onafhankelijke media zullen daarom naar alle waarschijnlijkheid niet ingaan op haar aanbod om voorstellen te doen voor aanpassing, maar dit wetsvoorstel afwijzen. Overigens is de oppositie niet krachtig genoeg om dit wetsvoorstel in het Servische Assemblée tegen te houden. Zij zal daarom overwegen om wederom te gaan demonstreren als het wetsvoorstel in zijn huidige vorm wordt aangenomen. Naar alle waarschijnlijkheid zal ze hierbij speculeren dat deze wet uit de koker komt van de omstreden voorzitter van de JUL, Mirjana Markovic, die werkzaam is binnen het Servische Ministerie van Informatie. Een aanneming van dit wetsvoorstel zal daarom de spanningen in Belgrado wederom doen oplopen.

Reacties in FRJ op crisis in Albanië

Op 13 maart heeft er in Belgrado een sessie van de Hoge Defensie Raad plaatsgevonden. Het doel van deze sessie was een analyse te maken van de crisis in Albanië en de te nemen additionele maatregelen. Besloten is staat van paraatheid van sommige eenheden van het tweede en derde leger te verhogen. Ook delen van de Marine zijn in verhoogde staat van paraatheid gebracht. De grens met Albanië is gesloten tot nader order. Volgens het Joegoslavische persbureau TanJug heeft het grootste gedeelte van de Albanese grenswachten hun positie verlaten en de grensposten onbemand gelaten. Geconcludeerd werd dat het Ministerie van Defensie en Binnenlandse Zaken de zaken goed onder controle hadden. Tot dusver zijn geen ernstige incidenten aan de grens gemeld. Inmiddels heeft de FRJ haar ambassade in Tirana

[REDACTED]

geëvacueerd. Ook is toestemming aan SFOR verleend om bij de evacuaties gebruikt te maken van het luchtruim en grondgebied van de FRJ.

Tot dusver is een gematigde reactie te horen geweest onder de Kosovaren. Veelal werd verzocht om een militaire interventie door de Westerse mogendheden en zijn er (nog) geen verbanden gelegd tussen de situatie in Albanië en die in Kosovo. Ook is een grotere activiteit van de Albanese verzetsbewegingen in Kosovo tot dusver uitgebleven. Het in verhoogde staat van paraatheid brengen van eenheden aan de grens door de autoriteiten van de FRJ is dan ook bedoeld om illegaal grensverkeer tegen te gaan. De Serviërs proberen hiermee twee zaken te voorkomen. Enerzijds wil men geen Albanese vluchtelingen in Kosovo, aangezien dat de spanning zal verhogen en de demografische verhoudingen kan verstoren en anderzijds wil men de ondergrondse Albanese verzetsbewegingen verhinderen om wapens en munitie te gaan bemachtigen in Albanië. Deze zijn daar immers door de vele plunderingen van legerdepots gemakkelijk te verkrijgen.

Kroatië

Beperking demonstratierecht

De Kroatische pers meldt dat aan het Kroatische parlement een wet zal worden voorgelegd die de mogelijkheden van demonstraties beperkt. Zo zouden in de toekomst demonstraties alleen mogen worden gehouden op tevoren door de lokale autoriteiten bepaalde plaatsen. Bovendien zouden de organisatoren van demonstraties vooraf bij de politie opgave moeten doen van de verwachte aantallen deelnemers en de maatregelen die zij hebben genomen om ordeverstoringen te voorkomen.

Deze melding vormt een nieuwe indicatie dat de Kroatische regeringspartij HDZ bevreesd is voor een verdere toename in de politieke onrust in Kroatië in de aanloop naar de nationale verkiezingen later dit jaar. Deze vrees houdt verband met het feit dat de HDZ in toenemende mate aan populariteit verliest. Dit proces kan zich de komende maanden nog versnellen, nu de Kroatische president en HDZ-leider Tudjman met grote gezondheidsproblemen kampt en de diverse stromingen binnen de partij in een machtsstrijd gewikkeld zijn. Met de inperking van het demonstratie-recht probeert de HDZ waarschijnlijk de mogelijkheden van de oppositie om hieruit profijt te trekken, eveneens in te dammen.

Referendum in Oost-Slavonië

Een lokale Servische leider uit Oost-Slavonië heeft verklaard dat het idee om in oost-Slavonië een referendum te houden, zou zijn opgegeven. In plaats daarvan zou nu zijn voorgesteld om de Serviërs een "dubbele nationaliteit" te verlenen. Enkele dagen later verklaarde de burgemeester van Vukovar, Miroslav Keravica, echter weer dat het referendum op 6 april zal worden gehouden. Het parlement van de regio heeft hiertoe volgens Keravica reeds een besluit genomen.

Het eerdere idee om een referendum in oost-Slavonië te houden, houdt verband met het Kroatische plan om Oost-Slavonië in twee regio's te splitsen, die ieder gelieerd zouden worden aan aangrenzende Kroatische gebieden. Daardoor wordt bewerkstelligd dat Serviërs in deze beide regio's een minderheid gaan vormen in plaats van een lokale meerderheid. De internationale gemeenschap verzet zich echter tegen een referendum onder de Serviërs over dit Kroatisch voorstel. Men vindt het overbodig omdat de onderhandelingen over de toekomstige status van Oost-Slavonië immers zijn afgesloten. De UNTAES-autoriteiten zullen er daarom waarschijnlijk geen toestemming voor geven. Op dit moment is het dus nog onduidelijk of het referendum doorgang zal vinden. Er zijn, volgens de "president" van Oost-Slavonië Stanimirovic, inmiddels met VN-vertegenwoordiger Bildt afspraken gemaakt, die een referendum overbodig maken. Zowel

[REDACTED]

niet doorgaan van het referendum als het plaatsvinden ervan zal echter de nodige protestreacties onder de lokale Kroatische Serviërs oproepen, aangezien de Kroatische regering een eventuele uitslag van het referendum sowieso niet zal accepteren.

Onduidelijk is vooralsnog welke "dubbele nationaliteit" beoogt wordt. Indien het de Kroatische nationaliteit én die van de "Republiek van Servisch Krajina" betreft, zal laatstgenoemde nationaliteit in de ogen van de Kroatische machthebbers geen enkele betekenis hebben. Nog minder voor de hand ligt dat de tweede nationaliteit die van de Bosnisch-Servische republiek betreft, omdat dit voor de Kroaten bij voorbaat onaanvaardbaar zal blijken. Het meest waarschijnlijk is derhalve dat de Serviërs in Oost-Slavonië hopen op de Joegoslavische nationaliteit naast die van Kroatië. Volgens sommige berichten is hierover gesproken in de onderhandelingen die onlangs zijn gevoerd door de ministers van Buitenlandse Zaken van Kroatië en Joegoslavië. Vooralsnog wordt echter aangenomen dat de Kroatische regering niet zal willen toestaan dat het buurland op deze wijze invloed verwerft in wat wordt beschouwd als een uitsluitend binnenlandse aangelegenheid.